

**DRÖM-
BÅTEN**

**SKÄRGÅRDS 95:AN LA MORENA
EN MÖRK SKÖNHET**

Praktis Båtägare

SVERIGES MEST SÅLDA BÅTTIDNING
NR 9 • SEPTEMBER 2013 • 64:90 KR (NOK 74:90, € 7:50)

GÖR DET SJÄLV

**Renovera
värmaren**
dags att sota?

ALBIN 25
Klassikernas klassiker

NY SERIE

Byt instrument
Allt ska bort

Vinter i sjön?
faror & fördelar

ALLT OM VÄRMARE

Varm båt förlänger säsongen

WWW.PRAKTISKBATAGANDE.SE

0,9
7 388087 906495

**PB
TESTAR**

**VATTENRENING
KEMI ELLER
FILTER?**

**HÖGA KUSTENS ÖAR
VÄRLDSARVETS
BÄSTA SIDA**

Albin 25

Efterfrågad 40-plussare

Den som vill ha en billig familjebåt med rejäla utrymmen för sin storlek hittar idealet i Albin 25. Närmare 3 000 exemplar tillverkades. Ett svårslaget rekord.

TEXT OCH FOTO JOHAN COOKE

Sedan början på 50-talet hade Lars Larsson på Albin Motor, som grundats av hans far Erik Larsson, ansvarat för att sälja Albinmotorer till svenska varv. Under en affärsresa till USA upptäckte Lars Larsson att det där fanns ett stort sug efter svenskbyggda segelbåtar. I och med att Albin Motor sålde motorer till Harry Hallbergs varv på Orust (numera Hallberg-Rassy) kom företagen tillsammans på planen att erövra den amerikanska marknaden.

I samma veva, år 1956, hade Harry Hallberg konstruerat mahognysegelbåten P28. Segelbåtarna serietillverkades på Hallbergs varv och utrustades med Albinmotorer. Och försäljningen på den amerikanska marknaden fick ett rejält uppsving. Drygt ett 50-tal P28:or exporterades innan man gjorde sin första svenska leverans 1959.

Började bygga båtar

Lars Larsson ville vidga sina företagsaffärer genom att Albin själva skulle börja bygga båtar som passade Albins motorer. Han tog kontakt med konstruktören och kappsegelaren Per Brohäll, som hade ritat långfärdsbåten Peoples Boat, Trissjollen och Karlskronaviggen. Samarbetet med Per Brohäll resulterade i att plastsegelbåten Albin Vega lanserades 1966, och den nådde snabbt sälframgångar. Den nya båtdivisionen fick namnet Albin Marin.

Även om samarbetsavtalet med Harry Hallberg upphörde skildes de som vänner. Succén med Vegan ville Albin Marin snabbt upprepa på motorbåtssidan. Per Brohäll började 1968 ta fram två prototyper i 25-fotsklassen, en med akterruff och en med sittbrunn till akterspegeln. Planerna på att bygga överbyggnaden i trä skrotades

tämligen omgående. Båtens skrov och däck skulle byggas helt i plast och förses med akterruff. Albin 25 var född.

Prislappen sattes inledningsvis till 33 000 kronor. Det låga priset och välplanerade ytor ombord fick fart på försäljningen.

– Kunder bokstavligen stod på kö för att köpa en Albin 25. En toppendag kunde vi sälja 25–30 stycken 25:or, säger Göran Brohäll, som idag äger Brohäll Marin och är son till Per Brohäll.

För svag motor

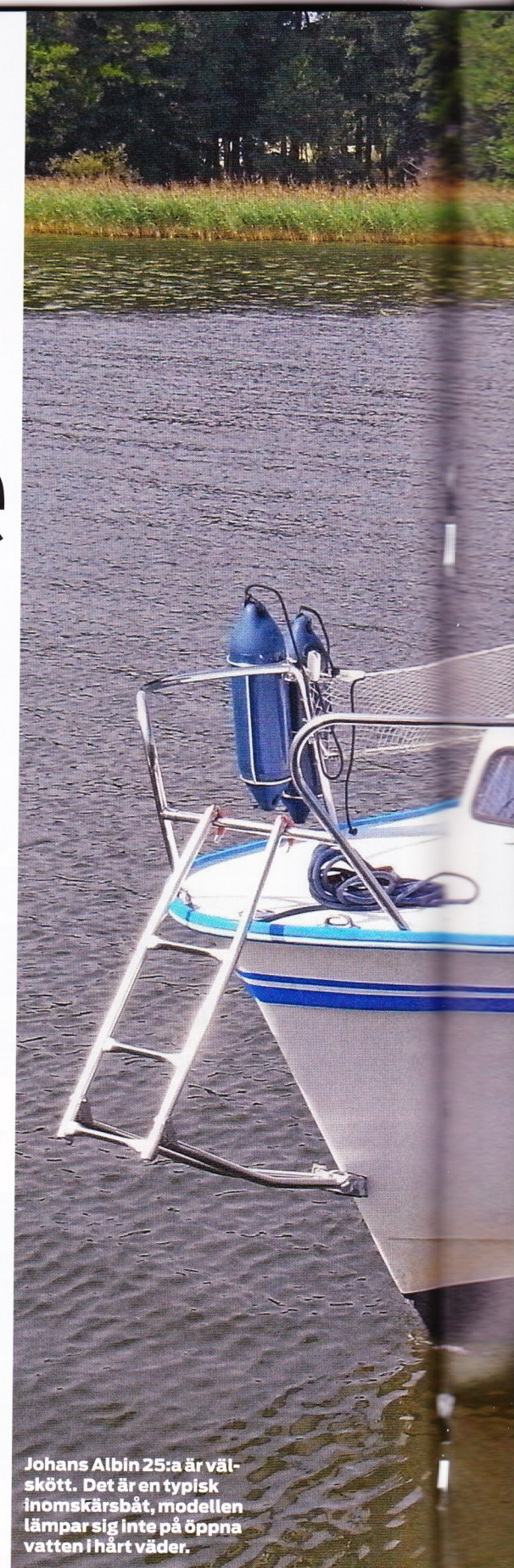
Produktionen av 25:orna kom upp i cirka 300 årligen. Men de första åren fick 25:orna också kritik. Modellens rundbottnade skrov och höga fribord gjorde att hon rullade för mycket i hög sjö. Och båten fick smeknamnet ”Lusalbin” på grund av för svag motor. Den ursprungliga tvåcylindriga Albinmotorn AD21 på 22 hästkrafter som toppade åtta knop ersattes av en trecylindrig Volvo Penta-motor: MD3 på 36 hästkrafter, som ökade farten med ytterligare några knop.

– När Albin 25 började utrustas med MD3:an 1974 sänktes skrovets tyngdpunkt. Samtidigt förändrade vi båtbottnen, som vinklades nedåt i aktern. Även akterspegeln blev fyrkantigare. Åtgärderna resulterade i att 25:an uppförde sig bättre i sjön, säger Göran Brohäll.

Förändrades

För att markera nysatsningarna 1974 fick modellen därefter namnet Albin 25 Deluxe. Under senare delen av 70-talet bestyckades 25:an med andra Volvo Penta-motorer, bland annat MD 17C. Albin provade också en Volvo Penta-motor som gav en toppfart på 15 knop. Men det visade sig att 25:an blev för slingring med en för stark motor.

Fram till 1978 tillverkades Albin 25 i när-

Johans Albin 25:a är välskött. Det är en typisk inomskärsbåt, modellen lämpar sig inte på öppna vatten i hårt väder.

mare 3 000 exemplar. Det är en av de högsta svenska försäljningssiffrorna för motorbåtar. Fina exemplar av 25:an är fortfarande efterfrågade på begagnatmarknaden.

I början av 80-talet gick Albin Marin i konkurs efter att ha tillverkat närmare 17 olika segelbåtsmodeller, fem olika modeller av motorbåtar och en motorseglare.

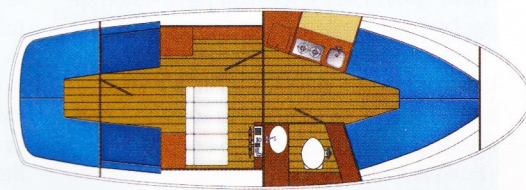
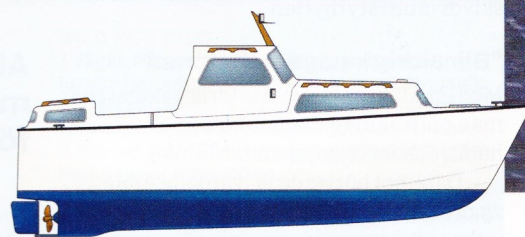

Perfekt för en barnfamilj

Torshällafamiljen Nieminens första båt var en Saabsnipa som byggdes av Saabanställda i Linköping på 70-talet. Den lokala fackklubben hade gjutformen och arbetsgivaren erbjöd lokaler där anställda kunde bygga sina snipor på fritiden. Drygt 50 stycken skrov göts i samma form, men fick olika inredningar och motorer.

Albin 25

LÄNGD: 7,60 meter
BREDD: 2,60 meter
VIKT: 1750 kg
KOJPLATSER: 4
VATTENTANK: 65 liter
BRÄNSLETANK: 80 liter
MOTOR: Varierar, t.ex. Albin AD21, Volvo Penta MD3 36 hk
TOPPFART: 10 knop
KONSTRUKTÖR: Per Brohäll
TILLVERKARE: Albin Marin
TILLVERKNINGSÅR: 1969–1978
ANTAL TILLVERKADE: Närmare 3000
PRIS BEGAGNAD: Cirka 70 000–150 000 kronor
LÄS MER: <http://www.albin25.se>

➤ Efter två år, när sonen Neo föddes sommaren 2008, var det dags för en större motorbåt.

– Vi tittade på olika dubbelruffare, bland annat snipor. Fast vi bestämde oss för att köpa en Albin 25 istället, även om många exemplar börjar bli över 40 år gamla. Båten är perfekt för en småbarnsfamilj som vill ha mycket utrymme ombord ett och billigt båt-liv, säger Johan Nieminen.

Familjen hittade sin dröm-Albin 25, årsmodell -71 med tillverkningsnumret 893, i Askersund vid Vättern. Tidigare ägare hade gjort flera renoveringar. År 1991 fick båten en ny trecylindrig Yanmarmotor på 27 hästkrafter. Axel och propeller hade också bytts ut.

1 Köp en Albin 25 Deluxe (började tillverkas 1974). Deluxe går stabila-re i sjön och är eftertraktad på begagnatmarknaden.

2 Köp Albin 25 om du vill ha en billig familjebåt och åka lugnt på sjön.

3 Var inte rädd för att montera egna snygga lösningar som inte är traditionella.

Och få motorbåtar i 25-fotsklassen är så billiga att äga som en Albin 25:a, menar Johan Nieminen. Familjen köpte sin Albin 25, kallad Nova, för 150 000 kronor. De löpande kostnaderna är låga, några tusenlappar per år.

– Yanmarmotorn drar bara 0,3 liter per

distans. Försäkringen är billig. Hon är inte stöldbegärlig, om jag törs säga så. Däremot kostar det förstås lite om man vill uppdatera henne, säger Johan.

Hittills har Johan köpt utrustning till Nova för omkring 30 000 kronor. Större investeringar har varit att montera badbrygga, installera toa och kakla mosaik i pent-ryt. I våras rollade och penslade Johan vit toplack på däck och överbyggnad. Tidigare ägare har förutom motorbytet bland annat bytt dynor, snickrat trädetaljer i förpiken och monterat och betsat plywoodskivor inne i styrhytten.

”Blir aldrig kaxigast i hamnen”

Med en Albin 25 blir man aldrig kaxigast när man puttrar in i gästhamnar som Sandhamn och Smögen, skämtar Johan.

– Däremot börjar de välvärdade Albin 25:orna bli ”kultförklarade”. Många som är vuxna idag har vuxit upp i sina föräldrars Albin 25:or under semestrar på 70-talet, säger han.

Under en tur genom lummiga Torshällas kanal i Mälaren går Yanmarmotorn förvånansvärt tyst. Toppfarten är 10 knop. Johan föredrar en marschfart på 6 knop, drygt 1 800 varv.

Interiör

Liten stor folk b

Albin 25 är en liten båt fast hon bjuder på präktiga utrym- men inne. Däremot kan man anmärka på att pentryt i förpiken borde vara placerat i sittbrunnen.

Det är sanslöst hur mycket konstruk- tören Per Brohäll lyckats klämma in i Albin 25 utan att det blir påtagligt trångt någonstans inne. På bara 7,60 meter och en bredd på 2,60 meter finns akterruff, rymlig sittbrunn, styrhytt, förpik och toa. Inredningen är i ett enkelt fyrkantigt utförande men ändå trivsamt tack vare alla upp- dateringar.

Bakom den delbara dörren till akterruf-

fen döljer sig två fullängdstickkojer och gott om ljusinsläpp från tre ventiler. Men här får man huka sig för att få plats. Fräscha och tjocka dynor i marinblått kombinerat med tyg och lite stoppning på insidan av akter- spegeln höjer mysfaktorn. Sittbrunnen, mellan akterruff och styrhytt, har fräscha galonsäten utmed sidorna. Tidigare ägare har monterat teakplywood på durken, såväl i sittbrunnen som i övriga durkutrymmen.

K båt

I originalutförande bestod förarplatsen på styrbordssidan av dubbelsäte. I familjen Nieminens Albin 25:a har tidigare ägare istället monterat en förarstol för att skapa öppnare ytor i styrhytten. Runtomsikten på förarplatsen får godkänt. Under den tippbara förarstolen finns ett kylskåp. Passagerarstol saknas. Om babord finns nedgångstrappan till förpiken, som bjuder på ståhöjd och gott om ljusinsläpp från de långsmala ventilerna på överbyggnaden.

På babordssidan i förpiken finns pentryt med spritkök, diskho och kastrullskåp. På pentryts avställningsytor och spisluckan har Johan Nieminen kaklat med mosaik.

– Det var många som rynkade på näsan när jag berättade om att jag skulle kakla i pentryt. Men så här i efterhand tycker till och med kritikerna att resultatet blev elegant, säger Johan.

Å andra sidan borde pentryt istället ha placerats i sittbrunnen. Stekos kan lätt sprida sig till V-kojen strax framför. Därtill är kylskåpet under förarstolen för långt bort från pentryt.

V-kojen har samma fina dynutförande som i akterruffen. Mellan sovplatserna med träfronter kan en skiva förvandlas till ett bord eller ge extra sovplats för ett litet barn. På styrbordssidan finns toalett med dörr.

BILD FÖR BILD

- 1 Vågat. På pentryts avställningsytor och spisluckan har Johan Nieminen kaklat med mosaik.
- 2 I Johans båt finns en trecylindrig Yanmarmotor på 27 hästkrafter under sittbrunnsdurken.
- 3 Med en Albin 25 blir man aldrig kaxigast i gästhamnar, skämtar Johan.
- 4 Mysiga stickkojer i akterruffen.
- 5 Förpiken bjuder på ståhöjd och gott om ljusinsläpp från de långsmala ventilerna på överbyggnaden. Men pentryts placering i förpiken är tveksam.
- 6 En rejäl sittbrunn som enkelt täcks med kapell.
- 7 Toan får tummen upp.

Exteriör

Exteriör

Lätt att promenera runt på däck

Välskyddad sittbrunn och breda skarndäck är två stora fördelar ute. Men skrovets uppbyggnad innebär att hon ibland blir vinglig.

Det första som slår mig är att däck och överbyggnad på familjen Niemins Albin 25:a har en kritvit, nästan fabriksny nyans.

– För att få bort den solblekta gelcoaten började jag med att slipa ner däcket med maskin och handslipa. Därefter högttryckstvättade jag skrovet och torkade noggrant med aceton. Sedan maskerade jag, rollade och penslade två lager med Internationals Toplac, säger Johan Nieminen.

En bastant pulpit gör ombordstigningen

till en enkel match. Ett stort plus är de breda skarndäcken som smiter iväg runt akterruffen. Längs med skarndäcken finns mantåg och mantågsnät för att sonen Neo, 4 år, ska hålla sig kvar ombord. På överbyggnaden ovan förpik och styrhytt finns rejäla grabbräcken. Ytterligare fördelar med Albin 25 är att det går att angöra många naturhamnar eftersom hon bara sticker 70 centimeter. Och höjden över vattenlinjen, under 2,5 meter, gör att man kan smita under många låga broar. Den centrerade sittbrunnen i Albin 25

är djup och välskyddad mellan styrhytt och akterruff. I sittbrunnen sitter man säkert när det blir sjö.

– Men det är ytterst sällan jag plockar bort hela kapellet från sittbrunnen. Under motorgång brukar jag bara öppna kapellets akterdel, sidorna och ovan förarplatsen, säger Johan Nieminen.

Ovanför kapelltaket finns en solcellspanel som håller igång kylen. En av de första åtgärderna efter köpet var att riva bort de gamla fula och spruckna teakribborna på badplattformen i aktern.

– Istället för att slipa ribborna eller köpa nya fixade jag heltäckande marinplywood, säger han.

Men exteriören har några svagheter,

BILD FÖR BILD

- 1 Det är enkelt att knäppa bort en del av takkapellet när Johan kör.
- 2 Ett snyggt emblem på överbyggnaden.
- 3 Under motorgång brukar Johan öppna kapellets akterdel.
- 4 Johan kastar loss i hemmahamnen i Torshälla kanal.
- 5 Det är bra runtomsikt bakom ratten.
- 6 Det blir märkbar slagsida när någon ensam ombord kliver på de breda skarndäcken.
- 7 Johan har fixat en udda badplattform, som är heltäckande med marinplywood.
- 8 Albin 25:ans nos är bred att äntra på.

framför allt i sin uppbyggnad. Hon får märkbar slagsida när man ensam ombord kliver på skarndäck. Och eftersom Albin 25 är grund i skrovet och rundbottnad rullar hon mycket i hög sidsjö. Man bör därför överväga om man verkligen behöver ge sig ut i friska vindar och hög sjö med henne. En annan svaghet är när man ska backa.

– Det är svårt, eftersom Albin 25 har en rak axel och roder. För att lösa problemet och samtidigt få bättre manövringsförmåga i trånga hamnar har några 25-ägare monterat in bogpropeller. Jag funderar själv på att installera en bogpropeller nästa vår, säger Johan.

Besiktningssmannen

Bättre flyt

Förmånskund?

Är du försäkrad i Svenska Sjö får du rejäla rabatter i många gästhamnar i sommar. Bland andra alla Promarina. Plus många andra förmåner. Fråga din gästhamnsskapten. Eller kolla på vår hemsida svenskasjo.se Där kan du också enkelt räkna ut din premie om du inte redan är förmånskund. Du är också välkommen att ringa oss på 08-541 717 50.

NYHET ingår i vår båtförsäkring.

 Svenska Sjö
Båtägarnas egen försäkring